

دیدگاه

صابر گل‌عنبری
info@khorasannews.com

ترامپ و تضمین؟!

خبر‌گزار ی‌رویترز به نقل از یک «مقام ایرانی» نوشت که تهران خواستار «دریافت تضمین‌هایی» شده است که ترامپ بار دیگر از توافقی احتمالی خارج نشود. نمی‌دانم این نقل‌قول تا چه اندازه صحت دارد و اگر هم درست است، صرفاً ابزاری برای چانه‌زنی در مذاکرات است یا واقعاً به عنوان یک هدف و شرط برای تحقق دنبال می‌شود. اگر این‌گونه باشد که چنین هدفی اساساً محقق‌شدنی نیست؛ به‌ویژه وقتی که طرف توافق ترامپ باشد!! اگر منظور تضمین حقوقی است که ترامپ کلامیانه‌ای با چنین تضمین‌هایی ندارد؛ نمونه آن برجام بود که متکی به بالاترین تضمین در حقوق بین‌المللی یعنی قطعنامه شورای امنیت بود، اما ترامپ نه به آن وقعی نهاد و نه به امضای کشورش و از برجام خارج شد؛ حال چه رسد به دیگر تضمین‌ها! تضمین‌های سیاسی هم چیزی فراتر از وعده و قول نیستند.

در واقع مهم‌ترین تضمین برای پایبندی طرف‌های یک توافق به آن، ادامه منافع آن برای دو طرف است. در این میان فعلاً پای منافع شخصی-روانی ترامپ در ثبت یک توافق به نام خود به‌ویژه در سایه بن‌بست‌ها در پرونده‌های خارجی از جنگ غزه و گروگان‌نا او کر این و جنگ تجاری مطرح است. حالا اگر فرضاً چنین توافقی حاصل شود، اما رفع تحریم‌ها منافع اقتصادی برای آمریکای ترامپ در پی نداشته باشد او در آینده مشاهده کند که در نتیجه این توافق صرفاً چین و اروپا و دیگر بازیگران کاسب شده‌اند، ممکن است تصمیم بگیرد که به نوعی و حتی بدون خروج از توافق بازی را به هم بزند و در مسیر رفع تحریم‌ها مانع تراشی کند و یا تحریم‌های رفع‌شده را به شکل دیگری با فشار بر طرف‌های معامله اعلام نشده اعمال کند.

نمونه چنین رفتاری پس از توافق آتش بس در ژانویه گذشته در جنگ غزه رخ داد. این توافق با فشار خود ترامپ بر نتانیا‌هو به دست آمد؛ اما بعداً که دید گروگان‌ها (بر اساس خود همان توافق) قطره چکانی آزاد می‌شوند، عصبانی شد و ضرب‌الاجلی برای آزادی همه آن‌ها تعیین کرد؛ اما حماس نپذیرفت. با این حال بعداً دست نتانیا‌هو را برای نقض توافق و از سرگیری حملات به غزه باز گذاشت. فعلاً شاید منافع شخصی خود ترامپ با توجه به شخصیت خاصی که دارد، پیش‌ران و کاتالیزور یک توافق باشد، اما به تنهایی تضمین‌کننده بقای توافق نیست و منافع اقتصادی چنین توافقی می‌تواند مکمل آن و تضمین‌کننده باشد. این جا این پرسش شکل می‌گیرد که تهران تا چه اندازه آمادگی شروع مناسبات تجاری با آمریکا را دارد؟ که با برخورداری واشنگتن از منافع اقتصادی توافق احتمالی به نوعی بقای این توافق تضمین شود و این که چه برنامه‌ای برای این کار دارد؟ اگر هم فرضاً دولت برنامه‌ای داشته باشد، تا چه اندازه قابلیت اجرا دارد؟

میانجیگری، پشت پرده!

سفر عراقچی به مسکو نشان داد که ایران به دنبال تقویت هماهنگی با متحدان خود در مذاکرات هسته‌ای است. روسیه نیز با ایفای نقش میانجی، هم به دنبال کاهش تنش‌هاست و هم به دنبال منافع ژئوپلیتیک خود

هادی محمدی – در ببحوجه مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا در فاصله یک هفته‌ای میان دور اول و دوم این مذاکرات در عمان و ایتالیا، وزارت خارجه روزهای پرمشغله، مملو از رفت‌وآمدها و دیدارهای دیپلماتیک مختلف را از سر گذراند تا آمادگی‌های لازم برای حضور در مذاکرات م فراهم شود. در میان فهرست تحرکات دیپلماتیک وزارت خارجه، سفر یکبار عباس عراقچی به مسکو در راس توجعات رسانه‌های بین‌المللی قرار گرفت که هر یک سعی کردند با تکیه بر مواضع طرفین و گمانه‌زنی در باره مأموریت اصلی هیئت ایرانی در این سفر، یعنی تحویل نامه‌هبر معظم انقلاب اسلامی به ولادیمیر پوتین، نقش احتمالی و پشت پرده روسیه در روند مذاکرات تهران-واشنگتن را ارزیابی کنند. این موضوع به‌ویژه از آن رو جای پای سفت‌تری پیدا کرده که ویتکاف نماینده آمریکا نیز در مذاکرات پیش از شروع مرحله نخست مذاکرات در مسقط‌البدایه مسکورهفته‌بود تا نشان دهد در میان بی‌توجهی عامدانه ترامپ به طرف‌های اروپایی برجام، هم ایران و هم آمریکا به نوع نقش‌آفرینی روسیه چشم‌دوخته‌اند.

اهداف سفر عراقچی به مسکو

اگرچه از همان زمان اعلام برنامه سفر عراقچی به مسکو، سایه موضوع مذاکرات هسته‌ای در تحلیل رسانه‌ها از اهداف این سفر سنگینی کرده اما به گفته مقامات مختلف ایرانی و روسی موضوعات مورد گفت‌وگو میان طرفین صرفاً محدود به مذاکرات نبوده و به ابعاد مختلف همکاری‌های روبه‌گسترش تهران و مسکو در راستای اجرایی

ملموس تر روسیه در روند پیشرفت مذاکرات و رفع چالش‌های بزرگ پیش‌رو دور از ذهن نیست. عراقچی در کنفرانس مشترک خبری با سرگئی لاوروف، همتای روسی خود گفت: «ما امیدواریم و انتظار داریم روسیه به نقش حمایتی خود در هر توافق جدید ادامه دهد.» و در ادامه لاوروف نیز از آمادگی روسیه برای «میانجیگری و کمک در مذاکرات هسته‌ای» خبر داد. وی گفت: ما آماده کمک، میانجیگری و ایفای هر نقشی هستیم که از دیدگاه ایران مفید و مورد قبول آمریکا باشد. «همزمان در سیگنالی دیگر از سوی مسکو، دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین به خبرنگاران گفت: «فدراسیون روسیه آماده انجام هر کاری در حد توان خود برای کمک به حل و فصل اوضاع از طریق ابزارهای سیاسی و دیپلماتیک است.» اظهارات وی پس از آن بیان شد که وی در مصاحبه با خبرگزاری دولتی ریآنووستی پیشنهاد کرده بود که روسیه و چین می‌توانند به عنوان ضامن

مشترک هر گونه توافق آینده بین تهران و واشنگتن باشند. روسیه با بحران او کر این و تحریم‌های غرب مواجه است و می‌کوشد با نقش‌آفرینی در پرونده‌های حساس مانند ایران، جایگاه دیپلماتیک خود در محیط بین‌المللی را تقویت کند. این سیاست مسکونه تنها تلاشی برای کسب مزیت در معادلات ژئوپلیتیکی است، بلکه بخشی از مقاومت اقتصادی گسترده‌تر آن در برابر غرب است. مطمئناً نقش‌آفرینی حمایتی پکن و مسکو به عنوان اعضای دائمی شورای امنیت از حقوق حقه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران وارد مواضع زیاده‌خواهانه و غیرواقعی بینانه آمریکا، می‌تواند به تقویت قدرت ایران در میز مذاکره و خنثی‌سازی جنگ تبلیغاتی- رسانه‌ای در کوران مذاکرات کمک کند. برای مثال در حالی که به‌فاصله یک‌هفته از انجام دور اول مذاکرات در عمان، مواضع طرف آمریکایی بسیار ضدونقیض، زیاده‌خواهانه، تهدیدآمیز و غیرشفاف بوده، روسیه و چین از موضع

موضع‌گیری‌ها و اقدامات ترامپ در حدود ۳ ماه گذشته نشان دهنده آن است که رئیس جمهور فعلی آمریکا مایل است تا سیاست خارجی سنتی آمریکا را به طور کامل دگرگون کند

هرج و مرج ترامپی

گسترش سرزمینی آمریکا به قیمت تهدید تصرف کانادا، پاناما، گرینلند و غزه عنوان کرد. مجموعه این عملکرد ترامپ نشان می‌دهد که ترامپ به دنبال آن است که قواعد دستوری گذشته آمریکاس از جنگ جهانی را که خود این کشور بر نظام بین‌الملل تحمیل کرده بود، لغو و قواعد جدیدی را جایگزین کند، اما واقعاً آمریکا تا چه حد در این هدف موفق خواهد بود؟ حمایت از ناتو و نهادهای بین‌المللی غربی همگی روندی است که آمریکا خود پس از جنگ جهانی دوم پایه‌گذار آن بوده است و اکنون ترامپ همه این روند را زیر سوال می‌برد. شاید به این دلیل که هربران آمریکا از چند سال گذشته هژمونی جهانی این کشور را در خطر می‌بینند و اکنون به دنبال ترمیم و بازگرداندن آمریکا به جایگاه مسلط خود در روابط بین‌الملل است. فضای چند قطبی جهانی، رشد جایگاه اقتصادی چین و شکل‌گیری قدرت‌های منطقه‌ای جدید در شرق آسیا همه نشانه‌هایی از تغییر موازنه بین‌المللی از تک قطبی به چندقطبی است، اما آیا آمریکای می‌تواند نظم کنونی را به نفع خود به هم بریزد؟

پروکردن جای خالی آمریکا

«نیکلاس بکولین»، کارشناس در دانشکده حقوق بیل و مدیر سابق سازمان عفو بین‌الملل در آسیا و اقیانوسیه در یادداشتی در مجله «فارن پالیسی» این سوال را مطرح کرده است که اگر آمریکا از دو منبع سنتی قدرت خود یعنی هبری سیستم بین‌المللی

داخل آمریکا بر سر نوع مواجهه واشنگتن با متحدان اروپایی آمریکا با چالش‌های خاورمیانه یکی از دلایل عمده در ایجاد جهت‌گیری‌های متناقض و گاه متضاد از سوی مقامات دولت ترامپ است.

تناقض ترامپی، ۳ نمونه موردی

دولت ترامپ در سه ماه گذشته سه موضوع را در ارتباط با اروپا و غرب آسیا دنبال کرده که در هر سه مورد تاکنون به نتیجه نرسیده است. رویکردهای متناقض و ناهمخوان مقامات آمریکایی یکی از دلایل بن‌بست در این اهداف به شمار می‌رود: عدم توقف جنگ او کر این: ترامپ، پیش از بازگشت به کاخ سفید وعده داده بود که جنگ میان روسیه و او کر این را ظرف ۲۴ ساعت متوقف خواهد کرد و اکنون پس از گذشت حدود ۳ ماه از مراسم تحلیف او، این وعده همچنان دور از دسترس است. شاید یکی از دلایل بن‌بست در آتش بس او کر این، نحوه مواجهه ترامپ با این موضوع است. تصور ترامپ از توقف جنگ او کر این بر اساس رابطه شخصی و نزدیک با پوتین شکل گرفته، اما میدان سیاست واقعیت دیگری دارد. در واقع نه تنها وعده توقف فوری جنگ عملی نشده، بلکه با توقف کمک‌ها به او کر این و افزایش شکاف میان کاخ سفید و متحدان اروپایی، آمریکا اکنون در موقعیتی مبهم قرار دارد. از سوی دیگر، ترامپ نتوانسته روسیه را به پذیرش صلح ترغیب کند. شکست آتش بس غزه: با وجود وعده ترامپ

اخبار | ۱۱

ایران در باره محدودماندن مذاکرات به موضوع هسته‌ای حمایت کرده‌اند. لاوروف در اوایل سال جاری اعلام کرد: «شمانمی‌توانید از ایران بخواهید که نفوذ خود را در منطقه‌ای که حتی کوچک‌ترین کشورها در تلاش برای گسترش نفوذ خود هستند، کاهش دهد». چنین نیز در روزهای اخیر موضعی نزدیک به روسیه اتخاذ کرده و لیو جیان سخنگوی وزارت امور خارجه این کشور گفت که «آمریکا با خروج یک جانبه از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، باید مسئولیت بن‌بست کنونی را بر عهده بگیرد و از خود صداقت سیاسی نشان دهد و استفاده از زور و تاکتیک‌های فشار حد اکثری را کنار بگذارد». ایران با راه‌به‌صراحت اعلام کرده که به هیچ عنوان در باره توان دفاعی و نظامی متعارف کشور در حوزه موشکی و تداوم حمایت از متحدان منطقه‌ای خود در محور مقاومت با هیچ نیرویی مذاکره نخواهد کرد و مذاکرات صرفاً باید در موضوع هسته‌ای و لغو تحریم‌ها باشد. عراقچی وزیر امور خارجه ایران در مقاله‌ای در ۸ آوریل در واشنگتن پست گوشزد کرد که خواسته بر چیده شدن تمامی تاسیسات هسته‌ای خیال‌پرداز می‌محض است. در شرایط فعلی، به نظر می‌رسد دیپلماسی چندجانبه با محوریت روسیه و چین می‌تواند مسیر جدیدی در مذاکرات ایران و آمریکا باز کند. در این زمینه نباید قابلیت شخصی پوتین را دست کم گرفت. پوتین ممکن است بتواند در پشت صحنه از نفوذ قابل توجه خود بر ترامپ برای کمک به تسهیل توافق استفاده کند. با این حال، موفقیت این نقش‌آفرینی به عواملی مانند موافقت آمریکا، تحولات منطقه‌ای و توانایی روسیه در متقاعد کردن واشنگتن بستگی دارد.

برای برقراری آتش بس در غزه، اما این آتش بس فقط در حد یک مانور تبلیغاتی چند هفته دوام آورد. ترامپ یک ماه پیش به دلیل موفقیت در متقاعد کردن اسرائیل و حماس برای پذیرش آتش بس در غزه به خود می‌بالید. در آن زمان «تا کر کارلسون» چهره رسانه‌ای محافظه کار با نخست وزیر قطر مصاحبه کرده بود و هر دوی آنان از توانایی ترامپ برای میانجیگری به منظور حصول آتش بس در غزه ابراز خوشحالی کردند.

با این وجود، این تمجید از خود مدت زمان کوتاهی به طول انجامید و اکنون آتش بس به دلیل حملات نظامی اسرائیل علیه غزه شکسته شده است. سایت تحلیلی «میدل ایست‌ای» در گزارشی اشاره کرده که تحلیل گران و دیپلمات‌های عرب می‌گویند که از سرگیری حملات گسترده اسرائیل بدان مناسبت که ترامپ در ترویج این روایت که ایالات متحده می‌تواند اسرائیل متحد خود را کنترل کند شکست خورده است. از سوی دیگر ایده ترامپ در باره غزه به شکست منجر شده است. حتی در حلقه اطرافیان ترامپ نیز اختلاف نظر درباره تفسیر ایده او در باره غزه ایجاد شده است. «لیندسی گراهام» سناتور جمهوری خواه یکی از نزدیک‌ترین متحدان ترامپ گفته بود که ایالات متحده هیچ علاقه‌ای به آواره کردن فلسطینیان و اشغال غزه ندارد، اما ایده ترامپ برای اشغال غزه و تبدیل آن به یک منطقه گردشگری همان ایده‌ای است که «جارد کوشنر» داماد و مشاور سابقش مطرح کرده بود، اما مخالفت‌ها با طرح ترامپ در باره غزه و خارج کردن اجباری اهالی آن به دیگر کشورهای منطقه تا بدان جا بالا گرفته که تصور عملی شدنش نیز غیرممکن به نظر می‌رسد.

جناب آقای دکتر اعرابی مقدم

درگذشت همسر گرامیتان

حاجیه خانم حمیده سربرجی

را صمیمانه تسلیت عرض نموده،برای آن مرحومه رحمت الهی و برای جنابعالی صبر و سلامت از خداوند متعال مسئلت داریم.

شرکت ساختمانی آثار طوس،اسعدی،ثنائی،رئیس زاده

آقای سید علی زنده باد

درگذشت برادر گرامیتان آقای

سید احمد زنده باد

که انسانی وارسته ، بزرگوار و نیک اندیش بودند به شما و خانواده محترم زنده‌باد تسلیت عرض می نمایم و از خداوند بزرگ برایتان بردباری و تحمل این اندوه بزرگ را خواستاریم. روح آن مرحوم شاد.

هیئت مدیره شرکت رزین فرم سازان

جناب آقای دکتر امید گنجی

سرکار خانم اسعدزاده

سرکار خانم مهندس رضایی

جناب آقای دکتر بهرام نوازی

چنان ناباورانه در سوگ نشستن ما را بس غمگین کرد.

روح مرحوم **خسرو گنجی**

شاد و یادشان گرامی باد.

عبدالرضا موحدی و بانو

۱۳۰۱۲۱

بیست و دومین سالگرد شهادت

سرهنگ شهید حاج رضا کریم

را گرامی می داریم. روحش شاد.

همسر و فرزندان

۱۳۰۱۱۹

جناب آقای

سید محمود زنده باد

درگذشت برادر بزرگوار تان

شادروان

سید احمد زنده باد

را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض مینماییم .از خداوند متعال برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی و برای روح آن مرحوم آرامش ابدی مسئلت داریم.

هیئت مدیره شرکت چهار هشت

۱۳۰۱۳۴